

figer Missionen, og den gaar ind paa at uddanne ham; den giver Penge, men da han er kommen saa vidt, mener han, at der er mere Fortjeneste og mere at faae ud af den virkelige Præstexamen, idet han tænker: Naar jeg har været nogen Tid deroppe, kan jeg jo søge Præstefald hernede. Og saa det gif Missionen ind paa, og da hans Tid var omme deroppe, kom han herned og fik et udmærket Præstefald. Nu sidder han altsaa i et meget godt Præstefald, han har handlet meget godt, drevet en meget god Geshäft med Missionen. At nævne alle saadanne forargelige Historier, af hvilke der kan fortælles flere, skal jeg ikke komme ind paa. Det er jo saaledes, at Enhver, der har Dine og følger lidt med, selv kan se dem; men Noget maa der gøres. Jeg er især af den Mand, der har været deroppe i 22 Aar, bleven paavirket til at sige dette, skjøndt han ikke veed deraf; det er navnlig Forbindelsen med ham, der har faaet mig til at tale derom, idet han var her isjor Vinter for at faae Noget udrettet for dette; men Ministeriet mente, som sagt, at de ikke kunde bruge en Mand, hvem det laa saaledes paa Hjertet, de mente ikke, at han kunde bruges til dette. Jeg skal altsaa anbefale, at man bevilger disse Penge, og selv om det ikke skulde blive vedtaget ved denne Behandling, vil jeg bede Udvalget, at det mellem 2den og 3die Behandling virkelig vil tænke over Sagen. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem, der staar ved min Side (Lund), i, hvad han fra et andet Synspunkt udtalte om den overordentlige Vigtighed, han tillagde dette Punkt. — Da jeg nu har Ordet, er der et Par andre Punkter, jeg vil omtale, nemlig Understøttelsen til gamle historiske Bøcker og Sprogværker. Jeg vil ligeledes her henstille Sagen til Udvalget, idet jeg tror, at det er nødvendigt, at saadanne gamle danske Bøger, som vidne om Mands- og Kulturstandpunktet paa den Tid, virkelig komme ud, og ogsaa saadanne gamle danske Sprogværker. Der-til hører ogsaa Understøttelse for de Mænd, der skulle arbejde paa det, de kunne ellers ikke faae det tørre Brød ved det, og der er ingen Forlægger, der vil tage dem. Jeg mener, at det gjalder ligeoverfor ethvert Folk, der vil vedblive at være et selvstændigt Folk, at det maa frede sine gamle Minder, selv om de ere smaa og daarlige; thi det er dog deres, og derfor vil jeg anbefale dette. Svad Forflag Nr. 61 angaar: Negtelse af fast og Bevilling af midlertidig Understøttelse til Sørgeengen og Thorsøpe, saa negter jeg ikke, at der kan være Noget i de Indvendinger, der ere reiste, at disse Mænd maaste kunne være for smaa til det, men jeg synes, at der var god Mening i, hvad den ærede første Læser fra Kjøbenhavn (Briz) sagde, at, forlange vi dem altsor store, inden vi give dem Understøttelse, saa bliver der maaste Ingen at give til, og hvis de blive meget store, kunde det vel saa være, at vi ingen vilde give dem, ja maaste endog sandt hellere, istedetfor at

give dem en Understøttelse, at ville trykke dem ned, Det kan jo være slemt at være for lille, men det kan dog ogsaa undertiden være værre at være for stor, saa faae de ogsaa undertiden Belønning, men det er saa jevnligt paa en ganske anden Maade. Disse Mænd, der ere for store, blive ogsaa udmærkede, men det er rigtignok med ganske andre Udmærkelsetegn! Den første af disse Mænds Skrifter kjender jeg en Del til, og jeg kjender ogsaa lidt den Andens. Jeg tror, at den Første har gjort den danske Literatur megen Tjeneste ved sit Arbejde. Det har den Anden vist ogsaa, men jeg tør ikke bedømme det, da jeg ikke kjender det saa nøie. — Svad Punktet om Stiftsmidler angaar, kan jeg ikke sige Andet, end at den høitæredede Minister har jaget en Skræk i mig, og at jeg tænkte, at det maatte man vist gaa ind paa, fordi det forekommer mig, at han ligesom satte En i en Bøie derved, at han sagde: Jeg har tre store Præstefald; de skulle blive, som de ere, dem tager jeg ikke Noget fra, hvis I ikke ville lade mig faae det, jeg vil have til de mindre. Den hele gamle Udvikling af denne Historie er jeg egentlig ikke med paa, da jeg er temmelig ny i Rigsdagen. Jeg veed ikke, om det er rigtig fat med denne Bøie, der her sættes frem, eller om den kun er et Skræmmebillede. Jeg blev inidlertid, som sagt, noget betænkelig, da jeg hørte det. Men en anden Ting er, at der saa let bliver Mangel paa Theologer her. Det gaar ikke saa let at holde Embederne altsor smaa. Vi maa virkelig op til saadanne Embeder, at vel en Del lade sig uddanne af Hjertets Trang, men ogsaa Andre ene og alene gjøre det som Forretning, og ibersom vi ikke vilde gaa ind paa det, kan Folkekirken ikke staa sig ved det. Vi maa tage den Slags Hensyn. Nogle gaa dertil, fordi de virkelig have en aandelig Trang, og Andre, fordi det er en Forretning, de indlade sig paa. En Mand siger: Nu sætter jeg min ene Søn til det, det er en god Stilling. Nu koster jeg saameget paa ham, og saa faar jeg ind igjen saa meget. Det er en hel Forretning, og saa kommer maaste Sønnen ind paa det Selvsamme. Dersom alle Præsterne gif ind til det af aandelig Trang, blev Folkekirken virkelig vor Herres, Jesu Christii Kirke, men det have vi opgivet at kalde den, vi kalde det her en borgerlig Indretning. Vi se, at der er ivrige kristelige Præster i Folkekirken, og vi se, at der er en Del, som kun ere det for Forretningens Skyld (Ufrydelse). Det ærede Medlem siger, at de kunne undværes, men den høitærede Kultusminister kan ikke undvære dem, han er nødt til at have dem (Ufrydelse). Det ærede Medlem siger, at de ingen Gavn gjøre. Ja, der har været saamange Præster, som ingen Gavn gjøre, ja, som endog gjøre Skade. Naar vi skulle opretholde Folkekirken, kunne Præsterne ikke undværes, og den høitærede Kirkeminister kan med Rette kræve disse Penge. Derimod kan det ikke forstaaes, som det